

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm
Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvns Rectè
Obeundum**

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

De ijs quæ ad morientem iuuandum faciunt, sed sine ipso tractantur.
Capvt XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

Sperandum est, reos omnes, qui morte mulctantur, ex hac vita tanquam ex turbulentissimo mari, ad felicissimum atque tranquillum æternæ vitæ portum migraturos.

De ijs qua ad morientem iuuandum faciunt, sed sine ipso tractantur.

CAPVT XIX.

Oratio sacerdotis.

QUÆ hætenus dicta sunt, ad ægrotantis auxilium, non nisi per ipsum vel saltem non sine ipso transigi possunt: alia sine ipso fieri possunt, & debent, vt quæ hîc dicentur.

Primum autem inter ea locum habet oratio Sacerdotis ipsius, qui iuuat morientem; tam cùm admissus ad eum est, ac recitat illud Beati Iacobi, scilicet, Infirmatur quis in vobis, & cetera: dicitq; stans & aperto capite, Euangelium, & orationem super infirmos dici solitam, quàm cùm admiscet alijs colloquijs cū infirmo alias preces, alta vel submissa voce, sed crebriùs & diutiùs orabit, quãdo infirmus sensum & iudicij vsum amisit, vt etiam superius dictum est.

Alterum locum habet Oratio eorum qui

Eos

qui præsen
vel locio e
Orationes
guntur pra
cere, & do
iuuat: de q

Si com
ijs qui con
curam hab
synas pro e
vt volent,
masterijs &
subuentio
nia aut al
aliqua vot
saram pra
curare hau
bus id pet
propitius;
nitatem,
expediet;
in aliud o
disponat,
tionem.

Si non
dicta; cur
alij asperg
ctum & c
molestias

qui presentes sunt: qui cum Sacerdote *Oratio*
 vel locio eius dicent Litanias, vel alias *aliorum*
 Orationes pro infirmis. Et hæc intelli- *presen.*
 guntur præter orationes, quas in via fa- *tium.*
 cere, & domi etiam debet, qui morientes
 iuuat: de quibus primo capite.

Si commodè fieri poterit, aget cum *Eleemo*
 ijs qui conjuncti sunt ægrotanti, vel eius *syna, ve*
 curam habent & rerum eius, vt eleemo- *sa, &c.*
 synas pro ea faciant, de bonis ipsius, vel
 vt volent, & Missas dici pro eo & in mo-
 nasterijs & locis pijs orationes in eius
 subuentionem fieri curent: si etiam jeiu-
 nia aut aliæ castigationes corporis, &
 aliqua vota, & piæ aliæ actiones & Mis-
 sarum præcipuè sacrificia, pro eo fient,
 curare haud dubiè poterunt: & in omni-
 bus id petatur, vt Dominus infirmo sit
 propitius; & vel ei restituere dignetur sa-
 nitatem, si ad melius seruiendum ipsi
 expediet; vel si ex hoc sæculo transferre
 in aliud omninò volet, vt benè ipsum
 disponat, ad æternæ felicitatis consecu-
 tionem.

Si non fuerit in cubiculo aqua bene- *Aqua*
 dicta; curet vt afferatur: & cum ipse & *benedi-*
 alij aspergant eam interdum, & ipsum le- *ta, &*
 ctum & cubiculum, contra Dæmonis *Imago*
 molestias, si non habeat *Crucifixi ima-*
 ginem *crucif.*
ginem xi.

giem, vel aliam saltem, quæ ad pietatem excitet, & iuuet, adferri, & ibi teneri curret: & infirmo ea osculanda interdum admoueat, ut per eius aspectum vel osculum ad aliquem pium affectum excitari possit.

Commendatio animæ.

Cum ad vitæ finem proximè accedere, & in agone esse videtur, commendatio animæ secundum communem Ecclesiæ ritum fiat ab eo, qui adiuuat: & tunc potissimum, cum cætera sunt peracta quæ præcedere ad auxilium morientis debent, vel cum ipse non est iam sensuum & mentis compos; tunc enim commendatio prædicta, & orationes, & pia opera, de quibus supra, præcipua sunt adiumenta, quæ morienti adferri possunt.

Remouetur à conspectu morientis,

qui nutriunt affectus humanos.

Ad sint qui in cubiculo morientis orant pro eo.

1. Remoueantur ab ægotantis aspectu, qui bonam ipsius præparationem ad moriendum impedire possent: ut est solent præsepe filij & vxor, qui potius humanos affectus, quàm spirituales in eo prouocarent, secus esset si spirituales, & ad infirmum adiuuandum idonei crederentur; adhibendi autem essent homines boni & pij, qui morienti assisterent, & bona aliqua suo loco & tempore suggererent, & saltem pro eo orarent,

rent, & in rum & pa Psalms a more Ecc consuetos sequuntur iutorio Al tio mea. In modum o quarum. I me, & nil leuauit an his quæ d mine ab h lius legun tur, & si a inculcanc stum & vt Symbolu tus, non e, quæ a confunde inimicis f dabile au vel salter orabunt non solu esse desij git, & si

rent, & in agone Symbolum Apostolorum & passionem Domini, vel aliquos Psalmos ad rem accommodatos, & ex more Ecclesie super agonizantes dici consuetos, prælegerent: quales sunt qui sequuntur. Psalmi, Qui habitat in adiutorio Altissimi. Dominus illuminatio mea. In te Domine speravi. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum. De profundis. Dominus regit me, & nihil mihi deerit. Ad te Domine leuavi animam meam. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi. Eripe me Domine ab homine malo, & alij, qui melius leguntur quàm memoriter dicuntur, & si aliquid intelligit patiens, illa inculcanda magis sunt, quæ ad eius gustum & utilitatem tunc magis pertinent. Symbolum etiam circa horam transitus, non semel recitari expedit, ea voce, quæ affectum pium excitet, & sic non confundetur moriens cum loquetur inimicis suis in porta, juxta Psalm. Laudabile autem erit, si sacerdotes fuerint, vel saltem aliqui eorum, qui hæc & alia orabunt in ipsius ægrotantis cubiculo, non solum postquam sensibus integris esse desijt, sed etiam dum adhuc intelligit, & si posset ipse sine molestia audire

Qui Psal

mi oportet

tue di-

cantur &

circun-

stanti-

bus.

Ps. 126.

ali-

aliqua ex his, & eorum expositionem, bene quidem: si non posset, vtiliter tamen ab prædictis sacerdotibus, vel alijs pijs hominibus, licet non audiret ipse, nec sciret, huiusmodi orationes fierent: & interim etiam dum aliquis agonizanti loquitur, possent alij talia subsidia, orando seorsum, vel simul, ei præstare: imò & pueri vicini, vt orent, pro talibus, optandum esset, dicendo Credo, Pater noster, Ave Maria, Salve regina, Litanias, & alia.

De ijs qua ad iuuandos eos pertinent, qui assistunt morienti.

CAPVT XX.

Ratione habeat assistentium dñ loquitur infirmo, **Q**VI morientem alijs præsentibus iuuat, quamuis præcipua intentione ad infirmi auxilium feratur, rationem tamen suo loco & tempore aliorum audientium habere poterit, & debet: vt ex his, quæ infirmo dicuntur, vel si quid aliud propter eos addatur, ædificationem accipiant.

Digressiones, Aliquæ etiam digressiones fieri possunt (& interim cõquiescet aliquantulũ infirmus) ad hoc ipsum, vt scilicet præsentibus iuuentur, siue omnibus simul, siue

siue huic & i
Cùm aut
vel omnino
uatus est, n
quæ ad assist
go dici eis po
vt paulò ante
Missas offer
uo vel defun
charitatis au
prout difore
rum confide
tem se non
horretur vt e
vel alias Ora
wacent, quin
expediat fort
ro. sed alibi
nas, vel Miser
virginem, An
rienti, & p
Quædam
ædificatione
quæ de infirm
ci possunt, vt
Quàm bo
innocens vita
vsus sacram
aliquam gen